En hilsen fra oss på

ABRIGO

Rainha Sílvia

September 2017

Kjære Abrigovenner,

Regnet slår mot ruten samtidig som Abrigos jordmor Rachel forteller om kulden i Rio, som i vinter har vært så «kald som 17 grader». Her i Sverige er vel 17 grader mer en litt kald sommerdag enn en veldig kald vinterdag. I løpet av den brasilianske vinteren har det blitt en tradisjon at vi på Abrigo tar imot frivillige fra folkehøgskolen ADL, slik også i år. Ihan, Tcharles og Micaelly bidro i en måned med energi og støtte til virksomheten. En annen trivelig vintertradisjon er Festa Junina, eller Johannesfest, en gammel tradisjon som har røtter i jordbrukets innhøsting. På Abrigo feirer vi Festa Junina i førskolen vår, der foreldre og pårørende inviteres til å komme. De får være med en hel dag med leker og samvær, viktige familiestyrkende aktiviteter.

Fra ADL kommer også vårt siste tilskudd i teamet; vår nye opplæringsassistent og ansvarlig for prosjektet fremtidsjentene, 20-årige Lorrayne. Hun er født og oppvokst på landsbygda, i et vakkert fjellandskap i delstaten Espirito Santo, drøyt ti timer reise nord for Rio de Janeiro. "Jeg er glad for at jeg får jobbe på Abrigo. Brasil er fortsatt i dag et veldig voldelig og stort sett et kvinnefiendtlig samfunn, det vises ikke minst hva gjelder vold i hjemmet. Derfor setter jeg pris på Abrigos arbeid da målet ikke er bare å tilfeldig beskytte kvinner, men også å hjelpe dem til et tryggere liv. Det er ikke noen lett jobb, men virkeligheten er ikke enkel. Abrigos hensikt er konstant å hjelpe til forbedring. Dette for å gi kvinnene som bor hos oss en mulighet til å vokse. Jeg har også merket at det får oss ansatte også til å vokse. Jeg er veldig takknemlig for at jeg får være en del av dette arbeidet."

Den økonomiske og sosiale bekymringen forsterkes i Brasil. Den sterke veksten frem til 2014 førte med seg investeringer og tro på fremtiden, og banet vei for fotball-VM og OL. Deretter dalte det og førte til en enorm krise. Rio klarte akkurat å arrangere OL og med statlig støtte klarte de å gjennomføre Paralympiske leker. Konsekvensene ble fatale og delstaten er nå nede i den verste økonomiske krisen på 100 år. Krisen er stor i hele landet og president Temer har nå i et desperat forsøk på å styrke økonomien, foreslått å åpne opp for flere deler av Amazonas til gruvedrift. Den aggressive avskogingen som har pågått i årtider vil kunne bli forverret. Noe som vil kunne få ødeleggende konsekvenser for regnskogen. Ikke minst for økosystemet og Amazonas rolle som «jordens lunger». Enda en gang går økonomisk interesse foran langsiktige menneskelige behov.

Fra utredningen mot korrupte politikere kommer nye avsløringer med jevne mellomrom, mange så bisarre at det er tvil om det i det hele tatt går an å reformere brasiliansk politikk. Kynismen og skruppelløsheten er helt utrolig. I midten av juli ble eks-presidenten Luiz Inácio da Silva, mer kjent som Lula, dømt til ni års fengselsstraff for korrupsjon i forbindelse med oljeselskapet Petrobras. En avgjørelse Lula straks anket. Lula har planer om å stille til valg neste år og «verdens mest populære politiker» som Barack Obama kalte Lula i 2009, leder stort i følge meningsmålingene, ihvertall før dommen. Han er fortsatt veldig populær. Da Lula forlot presidentstillingen hadde han tillit fra 80% av befolkningen. Sittende president Temer har i dag 7 % tillit. Lulas partikolleger mener at dommen er politisk, at

det er en måte å hindre ham fra å stille til valg på. En brasiliansk statsviter hevdet imidlertid at grunnloven ikke hindrer Lula, til tross for dommen og fengselsstraffen, i å kunne bli valgt til president. Det er imidlertid en absurd utvikling, selv for brasiliansk politikk å være.

I slutten av juni ble den største aksjon mot politikorrupsjon i Rio de Janeiros historie lansert. Arrestordre ble utstedt til 96 politi som arbeider øst i Rio, der Abrigo ligger. Byens største gjeng har betalt politiet for ikke å gjøre uanmeldte angrep i de 44 favelaene gjengen kontrollerer. For dette skal hvert politi ha

fått ca kr 20 000,- pr måned. Det tilsvarer nesten fem månedslønner for et patruljerende politi. I nærheten av Abrigo ligger byens politistasjon. Jeg har mange ganger hørt spørsmål som hvordan politiet har råd til så fine biler. Svaret er like enkelt som sørgelig; korrupsjon. Det er en enorm utfordring å få bukt med en så forankret korrupsjon i et stort politikorps som arbeider i en virkelighet der volden stadig når nye høyder og der utilstrekkelig utdannet politi risikerer sitt og andres liv i dårlig planlagt aksjon. Her forleden dag ble det rapportert at 100 politi har blitt drept til nå i 2017. Det er et uforståelig tall. Like uforståelig er det at politiet i Rio i løpet av det siste tiåret har drept nærmere tusen personer pr år. Det sier noe om omfanget av volden og det gjør også det faktum at brasils forsvarsminister har besluttet å utplassere ti tusen militære for å delta i politiets arbeid med å bekjempe gjengmentaliteten.

Her hjemme i Sverige har det igjen dukket opp en skandale rundt en organisasjon med 90 - konto. Det er ille når dette skjer, for det skader alle oss som jobber med sosial - og innsamlingsvirksomhet for å gjøre gode handlinger rundt om i verden. De samme kveldsavisene som tidligere ukritisk spredte budskapet om jobben, foretrekker nå blod, og gransker og sprer alt de kommer over. Det er helt klart at Love and Hope (tidligere Love Nepal) har tatt store snarveier i sitt innsamlingsarbeid og i gjennomføringen av hjelpevirksomheten. Jeg har mange ganger reagert sterkt på deres aggressive og følelsesmessige markedsføring, framfor alt de detaljerte beskrivelsene av seksuelle overgrep og voldtekt. Vi på Abrigo stilles ofte overfor dette spørsmålet. Vi vil formidle historier, fra den virkeligheten vi jobber i. Vi gjør det med stor forsiktighet og respekt. De kvinnene du møter i våre brev vil være med og fortelle sin historie selv. De kvinnene som vises på bilder på vår hjemmeside har alle godkjent det. Å få fortelle sin historie er en måte å ta makten på, å få bearbeide det som har vært, og sette blikket fremover. Vi ser det som en selvfølge å anonymisere eller utelate visse deler når situasjonen krever det. Samtidig er det mange historier som ikke kan eller bør fortelles. Historier som vil kunne skape sterke følelser hos leserne, og som kunne innebære flere indiskrete beskrivelser av overgrep og sårbarhet. Det hadde vært å utnytte en sårbar person for å skape reaksjoner og den veien vil vi ikke gå.

Det fins historier, som til tross for at de er forferdelige, kan vise lys og at endring er mulig. En av disse er Andréias historie. Hun kom til Abrigo på flykt fra en utrolig voldelig mann. Du møter henne i det vedlagte brevet. I sin egen historie nevner hun aldri sin ex-mann med navn og vi har beholdt det slik. I drøyt 2 år har Andréia bodd hos oss og vi har fulgt hennes utvikling til selvstendighet og trygghet. Vi er glade for å få formidle hennes historie til alle dere som gjør vårt arbeid mulig.

Solna, Stockholm 4. september 2017
Med mange hilsener

Kalle Larsson
Innsamlingsansvarlig

Handle!

Kanskje var det ikke riktig øyeblikk, men det ble det øyeblikket som endret mitt liv. For jeg visste at jeg måtte handle, ellers kunne jeg dø.

Mitt navn er Andréia. Jeg er 40 år gammel. Mor til tre vakre barn og farmor til en liten prinsesse som heter Alícia. Den som ser meg i dag leende, lykkelig og bestemt har ingen anelse hvor vanskelig det var å komme hit der jeg er nå.

Mitt liv var tøft, det var brutalt. Egentlig er det rart hva man kan klare å stå i. Å bli skadet på alle tenkelige måter, til og med framfor sine egne barn. Tid, dag eller sted spilte ingen rolle. Det var alltid en anledning for ham å slå meg. Noen ganger advarte han meg og fortalte hva han skulle gjøre. Andre ganger slo han meg etter å ha tatt narkotika en hel natt. Iblant holdt han meg våken netter med tortur der han voldtok meg så mange ganger at jeg mistet tellingen. Tenk deg da å møte morgenen og vite at neste dag og neste natt kommer til å bli likedan. Å drømme om en bedre dag? Aldri! Jeg ønsket at hver dag var den siste. Tenk deg hvor mye mine barn led. De så sin mor med sønderslått ansikt og blodige klær. Så henne gråte uten slutt. Det var en konstant bekymring og stress for ikke å erte han opp. Barna fikk forbud mot å gjøre den minste lyd som kunne vekke eller forstyrre deres pappa, spesielt da han var høy eller full. I begynnelsen var han det bare på fredager og lørdager, men til slutt ble det hver dag. Han slo meg i løpet av alle de 20 årene vi var sammen, mer sjelden i starten, men de siste to årene slo han meg så mye at jeg mistet lysten til å leve. Kjærligheten var selvfølgelig borte for lenge siden.

Jeg klarte ikke å gjøre selv de enkleste ting, jeg visste ikke hva jeg syslet med. Det ble enda et påskudd for ham å slå meg. Han slo meg for at jeg skulle lære, sa han. Det var ikke nok med noen slag. Han ble mer og mer brutal og hensynsløs, og forbød meg å dra til sykehus for å bli sydd eller å få behandling. Han tok kvelertak på meg med sine hender og han prøvde å kvele meg med en klessnor. Han slo meg i magen med jernbiter, slo meg i ansiktet med en feiekost. Han brente meg og slo ut tennene mine. En gang prøvde han til og med å dra ut tungen min, for at jeg ikke skulle kunne anmelde ham, sa han.

Han brøt meg ned både fysisk og psykisk. Til slutt var jeg overbevist om at jeg var en ussel person. Den usleste som eksisterte. Som ikke kunne noe, som var dum, uvitende og ikke mer verdt enn et dyr. En ussel kone og en ussel mamma. Jeg levde i et fengsel. Med en mann som vil oppdra barna som om de var soldater. Men så en dag møtte jeg en sosionom som jobbet for kommunen. Hun sa: òom du ikke forlater mannen din, kommer du til å døò. Jeg svarte at døden ville vært en befrielse. Jeg kjente i hele mitt hjerte at jeg ikke orket å lide lenger. Min psyke, mitt hjerte, min kropp orket ikke mer. Men så tenkte jeg på mine barn, jeg ble overbevist om at jeg kunne gjøre det, for mine barn skulle ikke behøve å lide på den måten

Dagen som forandret mitt liv begynte med at han våknet med et forferdelig humør ï blek og helt ut av balanse. Han hadde ikke mer marijuana, så han hadde ikke kunnet røke i løpet av natten. Barna spiste lunsj og han ble plutselig gal av sinne for at jeg ikke serverte dem grønnsaker. Ørefikene gikk fort over til knyttneveslag. Jeg blødde fra sår over hele kroppen. Jeg prøvde å flykte fra huset, men han slengte meg rett mot bordet der barna satt og spiste. Smerten var fryktelig og jeg så hvordan de så på meg med skrekk og forferdelse. Han sa han var sliten i hendene så han skulle hente en feiekost for å slå meg ihjel. Jeg innså at jeg måtte rømme. Jeg sa til barna at jeg elsket dem og at jeg skulle komme tilbake og hente dem. Klærne mine var ødelagte og jeg var oppskåret av kniv. Jeg var skadet og svimmel og rømte så fort jeg kunne og med en overbevisning om at jeg aldri skulle komme tilbake.

Han klarte å innhente meg og hadde Robert med seg. Han sa at jeg kunne ta ham om Tayane ble hos ham. Jeg visste ikke hva jeg skulle gjøre. Han sa at om jeg ikke aksepterte det så skulle han drepe meg og gjemme kroppen min. Ingen skulle finne meg og ingen skulle savne meg. Herregud, for en lidelse. Hvordan skulle jeg kunne forlate henne? Men jeg visste at jeg ikke kunne gå tilbake til det der elendige livet. Om jeg gjorde det så ville jeg ha dødd.

Kamp!

Det smertet å forlate min prinsesse, bare tre år gammel, med det der monsteret. Jeg gjemte meg på gaten noen dager, med Robert. Dagen etter gikk jeg til politiet og anmeldte ham. Jeg fikk ikke hjelp og valgte å gjemme meg igjen. To dager senere reiste jeg til nabobyen til et sykehus der. Jeg hadde fortsatt vondt i hele kroppen og kjente fortsatt blodsmaken i munnen. Legen var veldig vennlig og undersøkte meg. På ettermiddagen dro jeg tilbake til Itaboraí. Deretter tok jeg kontakt med sosionomen i kommunen, som ble med meg til Abrigo Rainha Sílvia. Det var skremmende å fortsatt være i min hjemby, men det var også fint å ikke være så langt unna min lille Tayane. På Abrigo fikk jeg hjelp til å anmelde ham og plutselig innså jeg at noe nytt hadde hendt. Jeg hadde anmeldt ham. Jeg kunne ikke gå tilbake. Men det innebar også at at jeg måtte stole på myndighetene og personer som jeg aldri hadde møtt tidligere. Jeg var redd. Men tenkte at med Guds hjelp skal jeg klare det. Deretter gikk det fort. Jeg kjente at mitt liv hadde fått et nytt kapittel. Nå startet en ny etappe i mitt liv. Fortiden føltes stadig lengre unna, og jeg fikk hjelp til å se på fremtiden med mer positive øyne. Med forhåpning og forventning.

Det var nytt å bo på Abrigo. Det tok tid å forstå alt, hvordan ting fungerte og hva som ble tilbudt meg. At det fantes personer som trodde på meg, mer enn jeg trodde på meg selv. Med hjelp av Abrigos psykolog har jeg bygd opp min selvtillitt og min følelse av frihet. Jeg fikk styrke til å fortsette å kjempe, jeg fikk tilbake livsgleden og viljen til å leve. Jeg begynte å tenke at klart jeg kan dø, men skal jeg gjøre det så skal jeg gjøre det mens jeg kjemper.

En dag var jeg ved porten på Abrigo for å vaske trappen. En kvinne som kjente min mann så meg og dagen etter kom han til Abrigo sammen med sin mor og min datter. For en glede å se min datter. Men like forferdelig var det å se ham igjen. Han ba så klart om unnskyldning og oppførte seg så bra han kunne. Snakket med de ansatte og prøvde å overtale meg til å komme tilbake. Han kom på besøk nesten hver dag i to uker. Da han til slutt forsto at jeg aldri kom til gå tilbake til ham, ble han rasende. Han truet meg, skrek at han skulle skyte meg i hodet med en pistol. Jeg ble livredd. Men jeg kunne ikke gå tilbake til ham. Søksmålet var påbegynt og jeg måtte være sterk.

Tiden gikk, jeg fikk ikke sove, min bekymring var stor. Igjen ville jeg dø. Men takket være støtten fra Abrigo fikk jeg styrken tilbake. Timer med samtaler hjalp meg og styrket meg vel vitende om at jeg ikke var alene. Jeg fikk støtte på å være sterk, å holde motet oppe, og en overbevisning om at alt skulle bli riktig til slutt. Men domtolen jobbet så langsomt!

Jeg hørte rykter om at han skadet min Tayane og jeg prøvde på alle måter å få tilbake min datter. Men dommeren nektet både å godkjenne husransakelse og at min datter skulle tilbake til meg. Det her landet og dets domstoler bryr seg ikke om oss fattige kvinner. Hvordan kan man tillate at sånt skjer? Jeg var desperat. Washington og Monica på Abrigo hjalp meg. Så en dag, 1. Mai, kom avgjørelsen at en husransakelse skulle gjennomføres. Sammen med politiet reiste vi til huset. Han var ikke der, døren var låst fra utsiden. Men vi hørte at TV`n var på. Politiet slo inn døren, og der inne satt hun, min elskede datter. Alene i huset, forlatt av det der monsteret. Men nå var hun tilbake hos meg og jeg skulle aldri mer slippe henne.

Tayane var skadet og hadde det ikke bra. Hun var redd for andre mennesker og traumatisert etter måneder i fangenskap. Hun ville ikke ha min kjærlighet, ville ikke være nær meg. Hun gråt mye. I de månedene han var alene med henne sa han hele tiden til henne, òdin mamma har forlatt degò, òhun elsker bare din bror og ikke degò. òDu er et ludder, akkurat som din mammaò. Men med tiden endret det seg. Hun ble tryggere. Det ble bedre da hun fikk venner på Abrigo. Hun begynte på førskolen.

Jeg begynte på skolen igjen - etter 21 år! I begynnelsen var jeg veldig redd for å støte på ham på vei til eller fra skolen. Skolen gikk bra og snart hadde jeg fullført grunnskolen, tenk å gjøre det 20 år for sent. Jeg fikk nye krefter

og mer energi. Jeg fikk også mulighet til å ta kurs for å bli hushjelp. Jeg kunne lese i ro og fred for jeg visste at mine barn ble godt tatt vare på på Abrigo og at de var i sikkerhet.
Jeg har bodd på Abrigo i to og et halvt år. Det har ikke bare vært lett, det har klart vært motgang og utfordringe og jeg har møtt fordommer. Jeg har fått mye støtte og oppmuntring, og har følt at det fins personer som virkelig har trodd på meg. Som beboer på Abrigo har jeg lært om utholdenhet og vennskap. Ydmykhet, vennskap, sinne og samhørighet. Om verdien av å møte andre med vennlighet, å klemme hverandre og le sammen.

Frihet!

Nå leier vi vårt eget hus, men frihet og selvstendighet. Min selvtillitt er høy, jeg elsker mine barn, jeg har venner, jeg er en del av samfunnet og ikke lenger innestengt og gjemt. Samtidig kjenner jeg på en uro. Halve lønnen min går til husleie. Hva blir igjen? Hvordan skal jeg klare å betale leie, strøm, gass, mat og medisin. Jeg vet ikke hvordan det blir og jeg er veldig bekymret. Det er så mye å betale med min lille lønn. Jeg kjemper for at han skal betale barnebidrag, det ville hjulpet meg mye. Det eneste han etterlot meg er gjeld, siden han tok opp lån i mitt navn og nå har jeg betalingsanmerkninger. Det viktigste er at jeg får være sammen med mine barn i livet mitt uten å bli slått, uten å bli forgrepet på, av den som sier at han elsker meg.
Forrige uke traff jeg ham igjen, ansikt mot ansikt i retten. Til tross for hva han har gjort mot meg hadde jeg ennå ikke fått omsorgen for barna. Men nå er det avgjort; jeg har eneomsorg for barna og han får bare møte oss med overvåkning på offentlig sted. Men jeg vil ikke møte ham i det hele tatt. Han fortsetter å true meg, og ingenting skjer. Kanskje han havner i fengsel, men det kommer i så fall bli pga at han ikke har betalt bidrag. Da får man 90 dager i fengsel.
Jag er redd for at han skal finne oss, at han får rede på hvor vi bor eller hvor jeg jobber. Jeg drømmer om at jeg en dag skal slippe denne frykten. Om å kunne sitte på torget med mine barn uten å være redd for at han skal dukke opp.
Jeg takker Gud for at jeg lever og for at jeg får være med mine barn. Til Rainha Sílvia, tusen takk! For all støtte og veiledning er jeg uendelig takknemlig. Mine venner, de glade og uforglemmelige øyeblikkene er mange. Mange tårer og mye latter. Jeg kommer til å savne dere.

Abrigos arbeid støttes av:

Oversatt og nedskrevet av Kalle Larsson

Oversatt till norsk av Berit Aasen